

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S., a.s., Š.**, IČO: X., proti žalovanému: **Katastrálny úrad v Žiline**, Ul. Hollého 7, Žilina, *za účasti pribratého účastníka konania*: S., Ž., v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Zo-3/2009-Lu (Pd) zo dňa 22.9.2009, na odvolanie žalovaného a účastníka konania proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/80/2009-74 zo dňa 25. mája 2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 21S/80/2009-74 zo dňa 25. mája 2011 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline zrušil rozhodnutie žalovaného č. Zo-3/2009-Lu (Pd) zo dňa 22.9.2009 podľa ustanovenia § 250j ods. 2 písm. a/ OSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobou v danej veci sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného Zo-3/2009-Lu zo dňa 22.9.2009, ktorým tento vyhovel protestu prokurátora Okresnej prokuratúry v Žiline č. Pd44/09-16 zo dňa 30.6.2009 tak, že zápis záložného práva do katastra nehnuteľnosti vykonaný opatrením Správy katastra Žilina pod PVZ č. 114/09 a č. 160/09, ktorým bolo do katastra nehnuteľností zapísané záložné právo na podiely S. a nehnuteľností v k.ú. Z. zapísané na LV X., X., X. bol zrušený a vec vrátená Správe katastra Žilina na ďalšie konanie.

Dňa 22.9.1998 bol na Správu katastra Žilina podaný návrh na zápis záložného práva do katastra nehnuteľností záznamom. Návrh bol podaný I. a.s. a S., ktorí požiadali o zápis záložného práva k nehnuteľnostiam uvedeným v návrhu v k.ú. Z., a to na základe ustanovenia § 28b zákona č. 297/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vysporiadaní majetkových nárokov družstva v znení neskorších predpisov. Správa katastra Žilina vykonala zápis záznamom č. Z 4578/98 dňa 15.8.1998 pod položkou PVZ č. 208/1998. Z uznesenia sp. zn. 3R/1/2008 zo dňa 17.3.2008 vydaného Okresným súdom Žilina vyplýva, že bola povolená reštrukturalizácia dlžníka: S., IČO: X. Uznesenie bolo publikované dňa 25.3.2008 v Obchodnom vestníku a nadobudlo právoplatnosť dňa 26.3.2008. V oznámení zo dňa 27.1.2009 podanom S. je uvedené, že S. si riadne a včas neprihlásila svoje pohľadávky v reštrukturalizačnom konaní. Právnym účinkom zverejnenia uznesenia súdu o potvrdení reštrukturalizačného plánu je v zmysle ustanovenia § 155 ods. 2 zákona č. 7 o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov zánik záložného práva veriteľa. Správa katastra Žilina na základe predmetného oznámenia vymazala všetky záložné práva zriadené na základe § 28 zákona č. 297/1992 Zb. v prospech S. a.s. B. k nehnuteľnostiam vo vlastníctve S. pod PVZ 51/09 dňa 28.1.2009. Správe katastra Žilina bola doručená žiadosť S. zo dňa 18.2.2009 a 24.2.2009, v ktorej bolo uvedené, že k zániku záložných práv nedošlo ani na základe ustanovenia § 151md Občianskeho zákonníka, ani podľa ustanovenia § 155 ods. 2 zákona č. 7/2005. Správa katastra tieto žiadosti vyhodnotila ako dôvodné vzhľadom na to, že podľa ustanovenia § 155 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z.z. zaniká len právo veriteľov vymáhať riadne a včas neprihlásené pohľadávky ako aj riadne a včas neprihlásené zabezpečovacie práva, preto opätovne zapísala záložné právo v prospech S. a.s. pod položkou VZ 114/09 a 160/09.

Okresná prokuratúra Žilina podala dňa 30.6.2009 protest č. Pd 44/09 proti opatreniu Správy katastra Žilina Z 4578/98 zapísaného pod položkou zmien č. 114/09 a 160/09. Vychádzajúc z obsahu protestu prokurátora, tento odôvodnil tým, že Správa katastra Žilina vykonala aktualizáciu údajov v katastrálnom operáte pod položkami výkazu zmien 114/09 a 160/09 zákonného záložného práva, ktoré bolo zapísané už na základe rozhodnutia Z 4578/98. Predmetné záložné právo bolo opäť evidované na dotknutých LV. Správny orgán pri opätovnom zápise práv k nehnuteľnostiam vedeným na dotknutých LV postupoval v rozpore s ustanovením § 34, § 36 a § 42 ods. 1 a ods. 4 zákona č. 162/1995 Z.z., v rozpore s ustanoveniami § 8, § 155 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z.z. a § 151md ods. 1 písm. h/ Občianskeho zákonníka. V odôvodnení prokurátor uviedol, že správa katastra vyhovela

žiadosti S. a.s. B. zo dňa 18.2.2009 a 24.2.2009 na zápis do katastra nehnuteľností napriek tomu, že tieto písomnosti nespĺňali podmienky listiny spôsobilej na záznam podľa § 34 katastrálneho zákona, keďže neobsahovali skutočnosti preukazujúci vznik, zmenu alebo zánik práva k nehnuteľnostiam. Správa katastra Žilina nemohla záznamom opätovne zapísať zaniknuté záložné práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve S. Táto skutočnosť vyplýva z dikcie ustanovenia § 155 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z.z., podľa ktorého zverejnením uznesenia súdu o potvrdení reštrukturalizačného plánu v Obchodnom vestníku zanikajú všetky zabezpečovacie práva, ktoré neboli riadne a včas prihlásené, pokiaľ ide o zabezpečovacie práva zaťažujúce práva dlžníka, a nielen právo vymáhať záložné práva.

Krajský súd v Žiline v rozhodnutí dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie a postup správneho orgánu neboli v súlade so zákonom. Predmetom preskúmvacieho konania v danej veci je zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu vydaného na základe vyhovenia protestu prokurátora. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že záver správneho orgánu o tom, že na základe žiadostí žalobcu o zápis zákonných záložných práv do katastra nehnuteľností, doručených správe katastra dňa 18.2.2009 a 24.2.2009, nemohli byť záložné práva opätovne zapísané do katastra nehnuteľností, keďže neboli splnené podmienky na vykonanie záznamu, nie je správny. Napokon súd ešte uviedol, že v predmetnom konaní neboli zistené žiadne dôvody na vyhovieť protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Žilina, a preto napadnuté rozhodnutie správneho orgánu podľa § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalovaný odvolanie z dôvodu, že súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav veci. Namietal, že súd svoje tvrdenie, že právny názor Katastrálneho úradu v Žiline nie je správny, nijako neodôvodnil. Nevyjadril sa k tvrdeniam Katastrálneho úradu v Žiline, ktorý vyhovel protestu prokurátora Okresnej prokuratúry v Žiline č. Pd 44/09 zo dňa 30.6.2009 z toho dôvodu, že Správa katastra Žilina nepostupovala správne v súlade s ustanovením § 34 ods. 1a § 36 katastrálneho zákona, keď na základe žiadostí S. o zápis zákonných záložných práv do katastra nehnuteľností na základe zákona č. 297/1992 Zb. doručených správe katastra dňa 18.2.2009 a 24.2.2009, vykonala aktualizáciu údajov v katastrálnom operáte pod položkou výkazov zmien č. 114/09 a 160/09 zákonného záložného práva, ktoré bolo zapísané už na základe záznamu č. Z 4578/98, a teda predmetné záložné právo bolo evidované na LV. Nakoľko záznamom č. Z 391/09 zapísaným do katastra

nehnuteľností dňa 28.1.2009 pod PVZ č. 51/09 došlo k výmazu záložných práv k nehnuteľnostiam vo vlastníctve S. evidovaných v katastri nehnuteľností, nemohli byť opätovne zapísané do katastra nehnuteľností, nakoľko neboli splnené podmienky na vykonanie záznamu podľa ustanovenia § 34 katastrálneho zákona, t.j. ak boli záznamom vymazané, nemohli byť záznamom, resp. aktualizáciou opätovne zapísané. Ak sa S. cítila výmazom záložných práv ukrátená a chcela ich opätovný zápis, mala dať podnet na prokuratúru na preskúmanie zákonnosti záznamu č. 391/09. Záznamom správy katastra č. 391/09 došlo iba k výmazu záložných práv k nehnuteľnostiam, a nie k ich zániku, nakoľko záznam má iba evidenčné účinky. Navrhol preto, aby najvyšší súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil.

Proti rozhodnutiu krajského súdu podal odvolanie aj pribratý účastník konania. Uviedol, že krajský súd vo svojom rozhodnutí nevysvetlil svoje závery, prečo sa nestotožnil s právnym názorom žalovaného a okresnej prokuratúry. Namietal, že odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Žiline č. 21S/80/2009 zo dňa 25.5.2009 nie je presvedčivé a nie je v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 OSP. Vyjadril názor, že záver Katastrálneho úradu Žilina je nesprávny, ale neexistuje žiaden dôvod, aby bolo v prospech žalobcu opätovne zapísané záložné právo k nehnuteľnostiam. Zastáva právny názor, že k zániku záložného práva došlo podľa § 151md Občianskeho zákonníka, konkrétne podľa písm. h/, teda spôsobom vyplývajúcim z osobitného predpisu – zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii. Žalobca pochybil, keď svoje pohľadávky neprihlásil v zákonnej lehote do reštrukturalizácie a preto musí znášať následky s tým spojené. Stotožnil sa s právnym názorom správneho orgánu o tom, že nie je možné opätovne zapísať záložné právo, keď zaniklo právo veriteľa na vymáhanie pohľadávok. Navrhol, aby Najvyšší súd SR napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

K odvolaniam žalovaného a zúčastnenej osoby sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 1.8.2011. Nesúhlasí s tvrdením pribratého účastníka, podľa ktorého záložné právo zaniklo z dôvodu, že nebolo prihlásené v súlade s ustanoveniami zákona č. 7/2005 Z.z. v reštrukturalizačnom konaní. Podľa jeho názoru potvrdenie plánu súdom spôsobuje len zánik vymáhateľnosti tých pohľadávok a zabezpečovacích práv, ktoré neboli prihlásené. Pohľadávka však nezaniká a dlžník ju môže plniť a prijaté plnenie nie je bezdôvodným obohatením. Rovnako u zabezpečovacích práv je uvedený iba zánik vymáhateľnosti. Záložné práva teda nezanikli a nemali byť vymazané z katastra nehnuteľností. Záložné právo nemohlo

zaniknúť ani podľa § 151md Občianskeho zákonníka, pretože tento taxatívne vymenúva spôsoby zániku a predmetné právo nezaniklo ani jedným zo spôsobov uvedených v zákone. Žalobca preto navrhol rozsudok Krajského súdu v Žiline potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolania sú dôvodné a že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyplývajúce z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie. V prejednávanom prípade sa krajský súd dostatočne a vyčerpávajúcim spôsobom nevysporiadal s námietkami, ktoré uplatnili účastníci konania. Takýmto postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie obsiahnutého v práve na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru, je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (takýto záver vyplýva aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR, napr. III. ÚS 909/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/06).

Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmaval zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Aj keď s ohľadom na túto judikatúru netreba zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nielen odkazovať

na predchádzajúce rozhodnutia, alebo iba bez akéhokoľvek odôvodnenia skonštatovať, že závery správnych orgánov nie sú správne a že v predmetnom konaní neboli zistené žiadne dôvody na vyhovieenie protestu prokurátora, ako je to uvedené v tomto konkrétnom prípade.

Keďže v prejednávanej veci nie je z odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa zrejmé, akými úvahami sa súd riadil pri uzatváraní záveru o skutkovom stave, prečo nepovažoval za dôvodnú právnu argumentáciu žalobcu, resp. prečo považoval jeho námietky za neopodstatnené, treba považovať takýto rozsudok za nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, nedávajúci dostatočné záruky pre to, že bol vydaný spôsobom, ktorý by zabezpečil ústavne zaručené právo na spravodlivý proces.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky musel napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ v spojení s § 250l ods. 2 OSP a § 250ja ods. 3 veta druhá OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), a to bez toho, aby sa vecou meritórne zaoberal.

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec v medziach podaného opravného prostriedku, dôsledne sa vysporiada so všetkými námietkami a tvrdeniami účastníkov konania, ktoré sú relevantné pre rozhodnutie, znovu vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie v súlade s ust. § 157 ods. 2 OSP odôvodní.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. júna 2012

JUDr. Zuzana Ďurišová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Andrea Jánošíková